

**ОЛОН УЛСЫН ХӨРӨНГИЙН БИРЖ ДЭЭР НЭЭЛТТЭЙ ХУВЬЦАА
АРИЛЖААЛСАН КОМПАНИЙН ХУВЬЦААНЫ ТӨРИЙН
ЭЗЭМШЛИЙН ХЭМЖЭЭГ ТОГТООХ ТУРШЛАГА
/ХӨШӨӨТИЙН ОРДЫН ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ ЭЗЭМШИГЧ
“МОЭНКО” ХХК-ИЙН ЖИШЭЭН ДЭЭР/**

/Харьцуулсан судалгаа/

Д-р Г.Алтан-Оч

Нэг. КОМПАНИЙ ТУХАЙ

Хөшөөтийн ордын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч “МоЭнКо” ХХК-ийг 100% эзэмшигч толгой компани болох “МЭК” (MEC буюу Mongolia Energy Corporation Limited) компани нь Хонгконгийн хөрөнгийн бирж (SEHK) дээр 276 дугаарын кодтой бөгөөд Бермудад бүртгэлтэй (offshore) хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани юм⁴³.

2013.01.14-ний өдрийн байдлаар, уг компанийн Хонгконг дахь албан ёсны хаяг нь: 41 Floor, New World Tower 1, 16-18 Queen's Road Central, Hong Kong. Тухайн үеийн байдлаар, Удирдах зөвлөл нь доорхи 7 захирлаас бүрдэнэ:

1. Mr.Lo Lin Shing, Simon	-УЗ-ын дарга ⁴⁴ , орон тооны захирал
2. Ms.Yvette Ong	-гүйцэтгэх захирал, орон тооны захирал
3. Mr.Liu Zhuo Wei	-орон тооны захирал
4. Mr.To Hin Tsun, Gerald	-орон тооны бус захирал
5. Mr.Peter Pun	-хараат бус орон тооны бус захирал
OBE, JP	
6. Mr.Tsui Hing Chuen, William	-хараат бус орон тооны бус захирал
7. Mr.Lau Wai Piu	-хараат бус орон тооны бус захирал
JP	

2013.04.03-ны өдрийн байдлаар, тус компанийн хувьцааны ханш 0.33 ХК\$, сүүлийн нэг жилийн ханшийн хэлбэлзэл 0.30-0.71, зах зээлийн үнэлгээ 2.23 тэрбум ХК\$⁴⁵ (хувьцааны тоо 6.76 тэрбум⁴⁶) байна:

The Stock Exchange of Hong Kong Stock Code: 00276

Last Price	Change	Bid	Open	Volume	Lot Size
0.33	- 0.005	0.32	0.33	2.96M	1000
		Ask	Today's Range	Turnover	P/E Ratio
	Change (%)	0.33	0.33 - 0.34	974.21K	N/A
	- 1.515%	Prev. Close	52 Week Range	Market Cap	Yield
		0.33	0.30 - 0.71	2.23B	N/A

Уг компанийг Бермудын 1981 оны Компаний тухай хуулийн дагуу анх 1990.05.17-ны өдөр британи үндэстэн Nicholas B.Dill, Jr., Sir N.Bayard Dill, Richard S.L.Pearman нар тус бүр нэг хувьцаа эзэмшихээр тохиролцон Uniworld Holdings Limited нэрээр, ХХК (хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани) хэлбэрээр Бермудад байгуулсан. Хожим 1997.09.30-нд компанийн

⁴³Change of the Address of the Principal Place of Business, 2013.01.14

www.mongolia-energy.com/website/MEC/web/upload/e00276_20130111.pdf

⁴⁴Mongolia Energy Corporation Limited (HKG:0276) www.google.com/finance?cid=685601

⁴⁵MEC - Energy Resources Developer

www.mongolia-energy.com/website/MEC/web/stockprice.php

⁴⁶Mongolia Energy Corporation Limited (HKG:0276) www.google.com/finance?cid=685601

нэрийг Paul Y.Properties Group Limited, 1999.06.29-нд New World CyberBase Limited, 2007.04.18-нд Mongolia Energy Corporation Limited болгон тус тус өөрчилсөн байна⁴⁷.

Компаний дүрмийн сан нь HK\$0.05 нэгж үнэтэй хувьцаа бүхий HK\$200,000.00. Минимум хувь нийлүүлэх хөрөнгийн хэмжээ HK\$100,000.00 байна. Хожим дүрмийн санг доорхи байдлаар өөрчилж ирсэн байна:

- 1990.08.07: HK\$0.05 нэгж үнэ бүхий 3,996,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$200, 000 байсныг HK\$200, 000, 000 болгов.
- 1990.10.19: HK\$0.025 нэгж үнэ бүхий 4,000,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$200,000,000 байсныг HK\$300,000,000 болгов.
- 1992.04.22: HK\$0.025 нэгж үнэ бүхий 13,000,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$300,000,000 байсныг HK\$625,000,000 болгов.
- 1993.09. 27: HK\$0.025 нэгж үнэ бүхий 10,000,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$625,000,000 байсныг HK\$875,000,000 болгов.
- 1997.09.30: Дүрмийн санд багтсан боловч гаргаагүй байсан бүх хувьцааг хүчингүй болгож, HK\$0.10 нэгж үнэ бүхий энгийн хувьцаатай ижил тооны хувьцаа нэмж гарган дүрмийн санг HK\$875,000,000 хүргэв.
- 1998.09.23: Гаргаагүй 7,950,000,000 ш. хувьцааг хүчингүй болгож, дүрмийн санг HK\$795,000,000 хорогдуулан HK\$80,000,000 болгов.
- 2000.09.22: HK\$0.02 нэгж үнэ бүхий 3,500,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$80,000,000 байсныг HK\$150,000,000 болгов.
- 2002.08.28: HK\$0.02 нэгж үнэ бүхий 7,500,000,000 ш. хувьцаа нэмж гарган дүрмийн сан HK\$150,000,000 байсныг HK\$300,000,000 болгов.

Түүнээс гадна нэгж хувьцааны үнийг доорхи байдлаар өөрчилж иржээ:

- 1990.08.13: \$0.05 нэгж үнэ бүхий гаргасан болон гаргаагүй хувьцаа бүрийг \$0.025 нэгж үнэ бүхий хоёр хувьцаа болгон хуваав.
- 1997.09.30: Гаргасан болон гаргаагүй 295 хувьцаа бүрийг нийлүүлэн хувьцааны нэгж үнэ \$0.025 байсныг \$7.375 болгон өсгөв.
- 1997.09.30: Дүрмийн санд багтсан боловч гаргаагүй байсан бүх хувьцааг хүчингүй болгосонтой уялдан дүрмийн санг HK\$875,000,000 хүргэхийн тулд \$0.10 нэгж үнэ бүхий хүчингүй болгосон хувьцааны тооны хэмжээтэй энгийн хувьцаа нэмж гаргав.
- 1999.08.06: HK\$0.10 нэгж үнэтэй 800,000,000 ш. хувьцаа бүхий HK\$80,000,000 дүрмийн сангийн хувьцаа бүрийг HK\$0.02 нэгж үнэтэй 5 ш. хувьцаа буюу HK\$0.02 нэгж үнэтэй 4,000, 000,000 ш. хувьцаа болгон өөрчлөв.

МЭК нь Монголын баруун хязгаар болон Хятадын Шиньжянд уул уурхай, эрчим хүчний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг холдинг компани юм⁴⁸. Хонгконгийн хөрөнгийн биржийн жагсаалтад 1992 оноос бүртгэлтэй New World Cyberbase компани Mongolia Energy Limited компаний бүх хөрөнгийг худалдаж авах замаар 2007 онд SEHK жагсаалтанд одоогийн нэрээр орсон. 2007 оны 1-р сарын сүүлчээр Ховд аймгийн Дарви сумын нутагт орших Хөшөөтийн нүүрсний ордыг худалдаж авсан. 2007 оны 5-р сард нүүрс, төмөр, төмөрлөгийн бус металын баруун Монгол дахь Ганц модны ордыг худалдаж авсан. 2007 оны 9-р сард Хятадын далайн тээвэр болон логистикийн КОСКО [COSCO-China Ocean Shipping (Group) Company] компанитай тээврийн баталгааны гэрээ байгуулсан. 2007 оны 12-р сард баруун Монгол дахь нефть болон байгалийн хийн ордын 20%-ийг худалдаж авсан. Энэхүү ордыг Хятадын төрийн өмчит CNPC (China National Petroleum Corporation) Daqing Petroleum компанитай хамтран ашиглахаар ТЭЗҮ-ийг боловсруулж байгаа юм. 2008 оны 1-р сард Хөшөөтийн ордоос нүүрс олборлож эхэлсэн, мөн хайгуулын тайлан эцэслэн гарсан.

⁴⁷Memorandum of Association and Bye-Laws of Mongolia Energy Corporation Limited
www.mongolia-energy.com/website/MEC/web/MoAandBL_e.pdf

⁴⁸Mongolia Energy Corporation http://en.wikipedia.org/wiki/Mongolia_Energy_Corporation

2008 оны 3-р сард Хятадын Шиньжян дахь гянт (вольфрам), цагаан тугалгын тогтоогдсон нөөц бүхий олон металын ордын тодорхой хувийг, 2009 оны дундуур бүрэн худалдаж авсан. 2008-2009 онд ашигт малтмалын орд худалдаж авах ажиллагаа нь үргэлжилсэн. 2008 оны 5-р сард Говь-Алтай аймгийн Олонбулагийн нүүрс, төмөр, төмөрлөгийн бус металын ордыг худалдаж авсан. Дараа нь Шиньжян дахь 2 тэрбум тн нөөцтэй нүүрсний уурхайн 25%-ийг авсан. 2008 оны 9-р сард Өвөр Монгол дахь Ergel XII petroleum block хэмээх нефть, байгалийн хийн ордын тэндэрт оролцож 20%-ийг худалдан авсан.

МЭК нь хөрөнгө оруулалтын холдинг компани юм⁴⁹. Тус компани нь өөрийн охин компаниудаар дамжуулан эрчим хүч, эрэл хайгуул, нүүрс олборлолтын чиглэлд үйл ажиллагаа явуулдаг. 2012.03.31-ний байдлаар баруун Монголын Ховд, Говь-Алтай, Баян-Өлгий дэх нүүрс, төмөр, төмөрлөгийн бус металын нийт 330,000 га ордыг эзэмшдэг. Хамгийн том нь Хөшөөтийн коксжих нүүрсний уурхай юм. Компаний охин компаниуд гэвэл:

- Cyber Network Technology Limited,
- Gamera Limited,
- Mongolia Energy Corporation (Greater China) Limited,
- Virtue Team Investments Limited,
- Mongolia Energy Corporation Services Limited болон
- MoEnCo LLC.

ХОЁР. Хонгконгийн хөрөнгийн биржэд хөрөнгө босгоход тавигдах нөхцлүүд

SEHK дээр IPO буюу анхдагч хувьцаа гаргахад тус биржийн зүгээс шаарддаг нөхцлүүд гэвэл⁵⁰:

- Хятадын хөрөнгө оруулалттай байх.
- Зах зээлдээ тэргүүлэгч байх.
- Хурдан өсөлттэй байх.
- Төрийн бодлогоор дэмжигдсэн стратегийн компани байх.
- Далайн чанадад өргөжих сонирхолтой байх.
- Шинээр үүсэн хөгжиж буй компани байх.

Харин оффшор юаны бонд гаргахад Монголын бизнес эрхлэгчдэд ашигтай гэж зөвлөсөн байдаг. Ингэвэл хориг саад хамгийн багатай, үр ашиг хамгийн өндөр байна. Мөн бонд гаргах зардал нь хувьцаа гаргахаас хамаагүй бага байдаг. Чансааны шаардлага тавигдахгүй, үр ашгийг илүүтэй харгалздаг. Санхүүжилтийн сувгуудыг төрөлжүүлэх боломжтой зэрэг давуу талуудтай. Юаны бондыг 3 ба 5 жилийн хугацаагаар гаргаж болно.

Дүгнэлт

1. Хөшөөтийн ордыг стратегийн ач холбогдол бүхий ашигт малтмалын ордод хамааруулбал, Монголд бүртгэлтэй тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч “МоЭнКо” ХХК-д төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг тогтоох замаар хувь нийлүүлэгчдийн болон хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах бүрэн боломжтой.
2. “МЭК” (МЕС) гэдэг гадаадад бүртгэлтэй, оффшор компанийг Хонгконгийн хөрөнгийн бирж нэгэнт бүртгэж аваад, хөрөнгө босгуулах боломж олгосноос үзэхэд, тус компанийн хувь эзэмшилд өөрчлөлт оруулж, төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг тогтоох нь Бермуд улсын хуулиар зохицуулагдах бөгөөд нээлттэй байх боломжтой. Гэвч МЭК нь хөрөнгө оруулалтын толгой компани бөгөөд Хөшөөтөөс ондоо олон төсөл хэрэгжүүлж буй учир бараг боломжгүй гэсэн үг.

⁴⁹Mongolia Energy Corporation Limited (HKG:0276). www.google.com/finance?cid=685601

⁵⁰Andrew Wong, Managing Director, BOC International, “Хонг Конгод хувьцаа гаргах нь” сэдэвт хэлэлцүүлэг, Улаанбаатар, 2012.04.26.

3. Хонгконгийн хөрөнгийн биржэд анхдагч зах зээлд хувьцаа гаргахад Хятадын тодорхой хөрөнгө оруулалттай байх шаардлага тавигддаг.
4. Харин Хонгконгийн хөрөнгийн биржэд Оффшор юаны бонд гаргах нь Монголын хувьд хөрөнгө босгоход илүү үр ашигтай.

Үндэстэн дамнасан томоохон компаниуд ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч охин компаниудаа ашиглан олон улсын бирж дээр хөрөнгө босгодог нийтлэг схем байна. Иймд Хөшөөтийн орд эзэмшигч “МоЭнКо” компанитай гэрээ хэлэлцээр хийх үедээ санхүүгийн энэ зарчмыг харгалзан Оюутолгой төслийн гэрээ байгуулахад гаргасан алдаа дутагдлаас сургамж авч, түүнийг давтахгүй байх нь зүйтэй санагдана.

* * *